

ARHIVSKI POPIS

Providur u Klisu

Mjesno starješinstvo Klis

INVENTAR ARHIVA UPRAVNIH VLASTI KLISA

SIGNATURA : AK

1. Spisi providurove kancelarije
God. 1662. – 1714., dosta oštećeno od vlage
2. Spisi providurove kancelarije
God. 1714. – 1728.
3. Spisi providurove kancelarije
God. 1728. – 1733.
4. Spisi providurove kancelarije
God. 1734. – 1742.
5. Spisi providurove kancelarije
God. 1742. – 1750.
1 svežnjic „in materia di sanita“ – u vezi kolere 1743. god.
6. Spisi providurove kancelarije
God. 1749. – 1752.
7. Spisi providurove kancelarije
God. 1752. – 1765.
8. Spisi providurove kancelarije
God. 1765. – 1781.
9. Spisi providurove kancelarije
God. 1779. – 1787.
10. Spisi providurove kancelarije
God. 1788. – 1789.
11. Spisi providurove kancelarije
God. 1789. – 1796.
Privatno – pravni ugovori i testamenti sastavljeni u ovoj
Kancelariji ili predani od stranaka, zatim razne naredbe.

12. Spisi providurove kancelarije
God. 1793.
Jezik talijanski i hrvatski – pismo bosančica.
Tu su „sentenze arbitrarie“ u kojima presuđuju „giudici arbitri“,
zatim razne nagodbe, 1 pergamena iz 1791. godine, pa dozvole za
otvaranje dućana itd.
13. Spisi providurove kancelarije
God. 1794. – 1797.
14. Spisi Pomirbenog suda „Cesare Reggio giudizio di Pace“
I/ Upravni spisi od 28.VI – 28.XII 1798. godine, br. 1 – 147
/br. 1 inventar arhiva, br. 32 izbor „ giustiziera“, sanitarni
i tržišni propisi/
II/ Presude – „sentenze summarie“
br. 1-53 , od 14. VII – 15.XII 1798.
III/ Privatno pravne isprave sklopljene u Pomirbenom sudu i
naredbe tog suda /u vezi ometanja privatnog posjeda,
proglasi, građanski sporovi, zahtjevi, krivični spisi itd./
15. Spisi Mjesnog poglavarstva – Superiorità locale i Pomirbenog
suda – Giudizio di pace
God. 1798.
/U ovom svesku inventar kliškog arhiva učinjen pri primopredaji
25. juna 1798. između kanceljera C.R. Superiorità locale
ta ista osoba bila je ranije providurov kanceljer i novog
kanceljera. Spisi su zapravo tada predani Pomirbenom sudu
Klisa, koji je osnovan dekretom od 10. sječnja 1798./
16. Spisi Pomirbenog suda
God. 1800.
1/ „Economo – politici“ /većinom u vezi karavana koje su prolazile
kroz Klis/
2/ Sudski spisi – Giustiziali /manji građanski predmeti/
17. Spisi Pomirbenog suda
God. 1800.
1/ giustiziali
2/ Economa – politici / u vezi klanja stoke i karavana/
18. Spisi Pomirbenog suda
God. 1801.
1/ „Economo – politici“
2/ „giustiziali“
19. God. 1802.
1/ Affari di sanità / u vezi raznih zdravstvenih propisa/
2/ Politici

20. God. 1802. – 1803.

Spisi pomirbenog suda i „Ufficia di sanità“

1/ „giustiziani“ 1802. g.

2/ „sanitari“ 1803. g.

/ Ufficia di Sanità postojao je u Klisu 1798. Iste osobe vršile su dužnosti u oba nadležstva/

21. God. 1803.

Spisi pomirbenog suda

1/ „Economo – politici“

2/ „ giustiziali“

22. Spisi pomirbenog suda i vjerovatno „Ufficia di sanità“

God. 1804.

1/ „giustiziali“

2/ „sanitari“

3/ „economo – politici“

23. Spisi pomirbenog suda i vjerovatno „Ufficia di sanità“

God. 1805.

1/ „Politici“ / i u vezi klanja stoke i razni upravni spisi/

2/ „Sanitari“

3/ „Giustiziali“

24. Spisi pomirbenog suda i vjerovatno „ Ufficia di sanità“

God. 1806.

1/ „Sanità“

2/ „Economo – politici“

3/ „ Giustiziali“

25. God. 1799 – 1806

Spisi pomirbenog suda

/Filze sentenze summarie/

SIGNATURA : 3 JU / PK

NAZIV FONDA : Providur u Klisu /Provveditore di Clissa/

VREMENSKI RASPON : 1662. – 1806.

Količina : 25 kutija

STUPANJ SAČUVANOSTI I SREĐENOSTI : Građa je sačuvana u cijelosti i osnovno sređena. Stariji spisi su dosta oštećeni.

SERIJE :

Spisi 25 kutija, privremeno jedinstvena serija, god. 1662. – 1806.

JEZIK I PISMO : Talijanski, hrvatski, pismo latinica i bosančica.

INFORMATIVNA POMAGALA : Sumarni popis građe izrađen u Arhivu.

PODACI O TVORCU FONDA :

Godine 1648. pao je Klis iz ruku Turaka u ruke Mlečana. Venecija je u Klisu kao i ostalim dalmatinskim utvrdama i varošima postavila svoga providura na čelo. On je primao plaću od 30 cekina mjesečno uz pravo na nestalne prihode, a imao je upravnu i sudsku vlast u svojim rukama. Providur je imao uza se kančelira i seoske suce. Izvršitelj providurovih osuda bio je providurov čauš, zvan „ tamburo“, a čuvari reda bili su panduri sa svojim posebnim harambašom. Serdar je bila vojnička služba i čast.

Polovinom 1797. godine uzima Austrija vlast u Dalmaciji. U Klisu je tada osnovana „CR superiorità locale“ u Splitu. Suca pomiritelja imenovao je komesar u Zadru. Još i godine 1798. spominje se u Klisu „CR Ufficio di sanità“, kojega su izgleda vodila ista lica koja su vodila i Pomirbeni sud. Spisi ove ustanove nalaze se skupa sa ostalim spisima, obično grupirani u svežnjice pod nazivom „sanità“.

SADRŽAJNA FIZIONOMIJA FONDA :

Stariji i noviji spisi vrlo su interesantni i to „giustiziali“ i „eonomo politici“ za proučavanje privatnog života, prilika u samom mjestu i okolici, za nazive pojedinih lokaliteta, itd. „Sanitarii“ su naročito vrijedne jer najviše govore o karavanama koje su na putu iz tadašnje Turske za Split prolazile kroz Klis. Tu nalazimo imena vodiča karavana, broj pratitelja, a što je još interesantnije broj konja u karavani sa naznakom koju robu su pojedini konji nosili, zatim razne propise u vezi karavana, itd. I u prvim grupama spisa nalazimo pojedine podatke o karavanama.

NAPOMENA:

Bibliografski podaci:

Lovre Katić: Veza primorske Dalmacije kroz kliški prolaz od prethistorije do pada Venecije, „Starine“, knj. 51. str. 267 – 434, Zagreb, 1962.

Stariji spisi su uglavnom sređeni po providurima, a oko 1790. godine spisi se počinju dijeliti po predmetima i to: „Atti presentati delle parti“, „Publici istrumenti e testamenti stipulati per l'ufficio di questa canceleria provisorie“, „ Civili ordinario“, „Vicinie, decreti e ordini“. Od 1800. godine poredani su na „giustiziali“, „eonomo politici“, pa „sanitarii“ ili affari di sanità“, te „filze sentenze summarie“, ali su svi bez obzira na vrstu složeni skupa po godinama.

Uz ovaj se fond nalaze još spisi „Superiorità locale“ - Mistnog starješinstva, u Klisu i „giudizio di pace Pomirbenog suda u Klisu, ali su složeni skupa, dok se fond ne sredi potpuno.